

Apritīgas būvmateriālu un būvniecības atkritumu sistēmas izveide Latvijā

C2 pasākuma “Instrumentārija izstrāde un pilotprojekti aprites risinājumiem būvniecības procesā un materiālu plūsmās” uzsākšana, izaicinājumi un nepieciešamās izmaiņas

Seminārs un diskusija CMB IKC

14.06.2023

Eiropas Savienības LIFE programmas integrētais projekts “Atkritumi kā resursi Latvijā – Reģionālās ietilpības un aprites veicināšana, ieviešot atkritumu kā resursu izmantošanas koncepciju”

Life «Atkritumi kā resursi Latvijā – reģionālās ilgtspējas projekts un aprites veicināšana, ieviešot atkritumu kā resursu izmantošanas koncepciju»

LBA uzdevumi

A2: Sagatavošanās darbi, lai izveidotu otrreizējās pārstrādes būvmateriālu aprites sistēmu

C2: Instrumentārija izveide un aprites risinājumi būvniecības procesam un materiālu plūsmām. testēšana.

Attēls: Lendager, <https://lendager.com/project/resource-rows/>

Būvizstrādājumu un būvniecības atkritumu aprites sistēma publiskajā un komercsektorā

Vadlīnijas būvniecības atkritumu šķirošanai būvlaukumā

Priekšlikums pielikumam būvdarbu iepirkuma tehniskajai specifikācijai ar noteikumiem būvniecības atkritumu šķirošanai būvlaukumā

Vadlīnijas būvizstrādājumu un būvniecības atkritumu aprites sistēmai D&B iepirkumiem (t.sk. materiālu audits demontāžai)

2 sistēmas darbības pilotprojekti būvdarbu iepirkumos

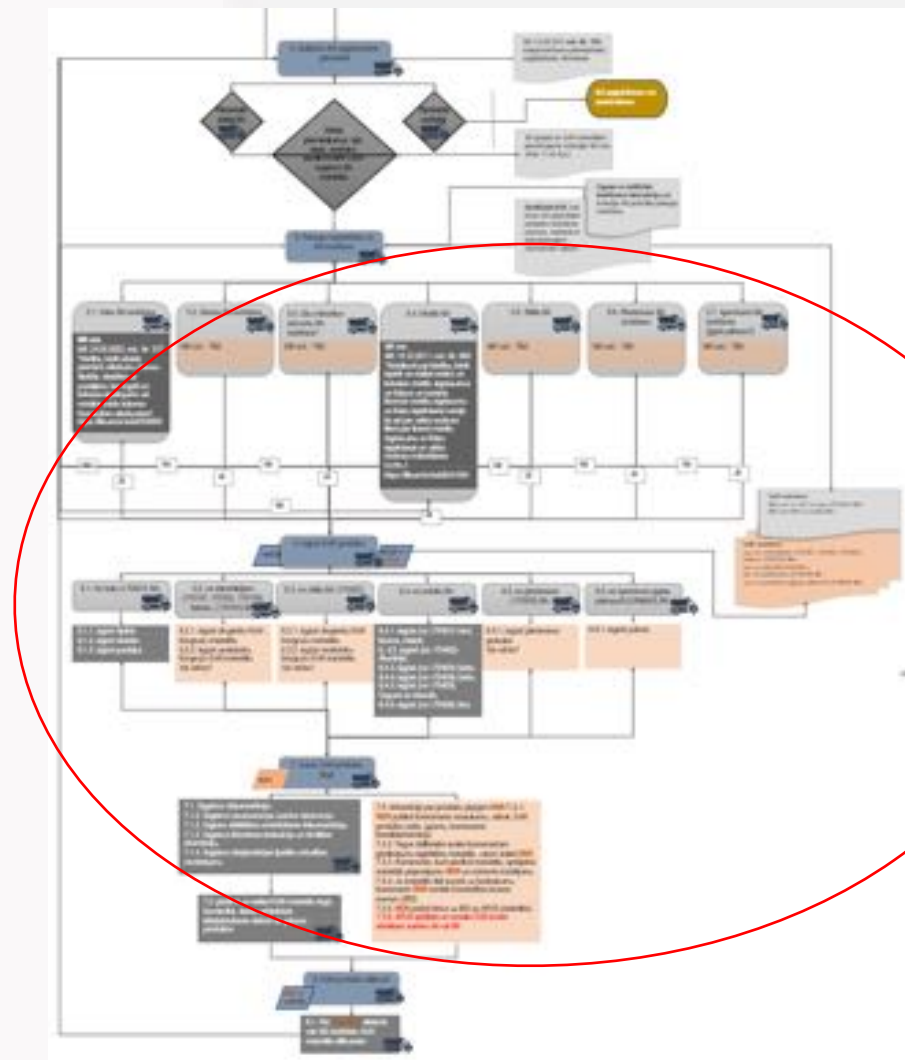
IT instruments pilna cikla aprites sistēmas atbalstam

Priekšlikumi pilna cikla aprites sistēmas integrēšanai normatīvajā regulējumā

Konstatētie trūkumi

Izpētes posmā izstrādātas 6 būvniecības atkritumu un būvizstrādājumu aprites procesu shēmas. Izstrādes gaitā konstatēti esošā procesa trūkumi attiecībā uz atkritumu beigu statusu 4-5 obligāti dalīti vācamajām būvniecības atkritumu grupām

Attēls daļa no BA AA procesa. Oranžie lauki apzīmē procesus, kam būtu jāizstrādā regulējums

Būvdarbu veicēja un atkritumu apsaimniekotāja pienākums saskaņā ar Atkritumu apsaimniekošanas likumu (20.p. 7¹.d.)

Būvdarbu veicējs un būvniecības atkritumu apsaimniekotājs:

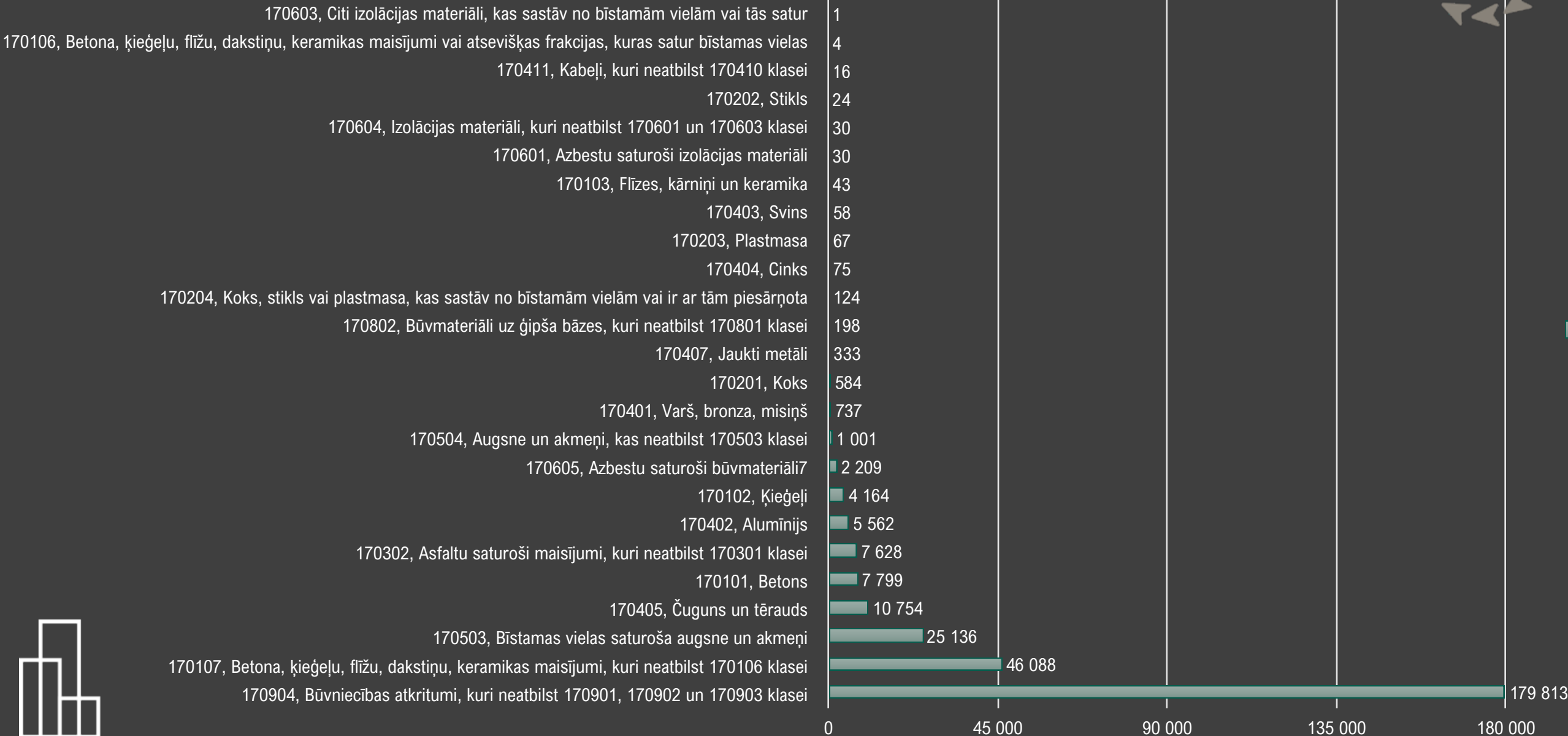
- 1) Atdala bīstamos atkritumus
- 2) Atdala atkārtoti izmantojamus un pārstrādājamus materiālus
- 3) Nodrošina šķirošanas sistēmu:
 - koksnei
 - minerālus saturošām frakcijām (betons, ķieģeļi, flīzes un keramika, akmeņi),
 - metāliem
 - stiklam
 - plastmasai
 - apmetumam

Latvijas
Būvuzņēmēju
apvienība

Savāktie būvgruži, LVĢMC Atkritumu pārskatu dati (t, 2020.gads)

Vai esam tam gatavi?

Vairāk darba sagatavojoties – materiālu audits, nākotnes demontāžas modelēšana, būvizstrādājumu izvērtēšana no apritīguma viedokļa, LCA

Vairāk darba šķirojot – būvlaukumā vai pie apsaimniekotāja?

Vairāk vietas būvlaukumā

Intensīvāka loģistika dažādiem BA veidiem

Vairāk laika un līdzekļu pārbaudēm un tehniskās dokumentācijas sagatavošanai

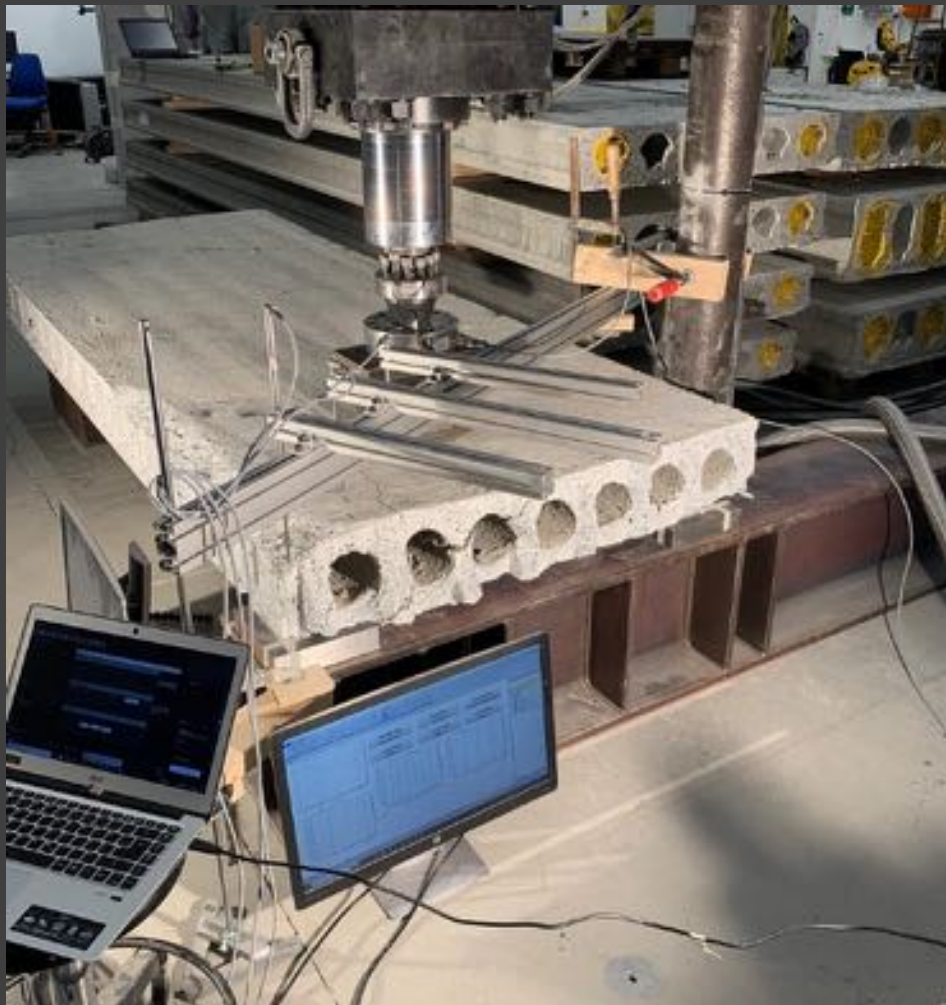
Ko no pārstrādātā varam komercializēt?

Attēls no: <https://mobileskips.com.au/waste-type/builders-rem-waste> Attēlam ir ilustratīva nozīme

Vai apzināties,
cik maksā
aprites ekonomika
būvniecībā?

The (P)RECAST Pavilion, apskatāms Copenhagen Contemporary no 2023. gada jūlija. Izaicina vispārējos priekšstatus un attieksmes pret prefabricēto betonu ilgtspējīgā, taisnīgā pilsētu attīstībā.

Project: **The (P)recast research project**

Location: Denmark

Architect: GXN

Collaborators:

Teknologisk Institut, Aarhus Universitet, Søndergaard, Tscherning, COWI, Per Aarsleff, Peikko, Hi-Con, AP Pension, Brabrand Boligforening, Dansk Standard, Dansk Beton.

Year: Ongoing

Latvijas
Būvuzņēmēju
apvienība

Attēli: GXN, 3XN, <https://gxn.3xn.com/project/precast>

Vai esam gatavi pieņemt apritīgo dizainu?

Project: **Resource Rows**
Location: Oerestad, Copenhagen
Architect: Lendager Group
Clients: NREP, AG Group
Partners: NREP, AG Group, MOE
Year: 2020

Attēli: Lendager, <https://lendager.com/project/resource-rows/>

Upcycle Studios project demonstrate how 3,000 m² row houses can save 45% CO₂ and turn 1,000 tonnes of waste into building materials. Built from recycled concrete, repurposed double-glazing windows and discarded flooring boards.

Project: **Upcycle Studios**

Location: Oerestad, Copenhagen

Architect: Lendager Group

Clients: NREP, AG Group

Partners: NREP, MOE

Year: 2018

Latvijas
Būvuzņēmēju
apvienība

Brigita Ķirule-Vīksne

DGNB Consultant

Paldies

wastetoresources.varam.gov.lv

LIFEwastetoresources

LIFE integrētais projekts "Atkritumi kā resursi Latvijā – Reģionālās ilgtspējas un koncepciju" (LIFE Waste To Resources IP, LIFE20 IPE/LV/000014) tiek īstenots ar Eiropas finansiālu atbalstu.

Latvijas Būvuzņēmēju apvienība

waste to resources

wastetoresources

mācība atspoguļo tikai autoru nostāju un viedokli, un ne vienmēr atspoguļo Eiropas Savienības Eiropas Klimata, infrastruktūras un vides izpildaģentūras (CINEA) nostāju un viedokli. Ne Eiropas Savienība, ne finansējuma piešķirētājs nav atbildīgi par pausto saturu.

